

Beleid ING Wholesale Banking voor optimale uitvoering en orderverwerking

1. Wanneer passen wij 'optimale uitvoering' toe op klanttransacties?

Dit Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking (het 'Beleid') specificeert ons uitvoeringsbeleid en onze aanpak om de best mogelijke uitvoering te bieden aan onze professionele en niet-professionele klanten bij het verwerken en uitvoeren van orders in financiële instrumenten, ieder zoals gedefinieerd in de Europese Richtlijn betreffende markten in financiële instrumenten (Markets in Financial Instruments Directive, MiFID II). Dit Beleid is van toepassing wanneer ING Wholesale Banking¹ (al naargelang: 'we', 'wij' 'ons' of 'onze') een opdracht accepteert om namens u een order uit te voeren of door te geven, of wanneer wij uitdrukkelijk zijn overeengekomen dit Beleid toe te passen.

2. Wanneer passen wij geen optimale uitvoering toe?

De MiFID II-regels voor optimale uitvoering gelden niet voor in aanmerking komende tegenpartijen. Echter, ook in onze contacten met in aanmerking komende tegenpartijen handelen wij eerlijk, billijk en professioneel en communiceren wij op een eerlijke, duidelijke en niet-misleidende wijze. In specifieke situaties ten aanzien van professionele en niet-professionele klanten gelden de MiFID II-regels voor optimale uitvoering mogelijk niet of worden deze regels op een andere manier toegepast. Wij beschrijven deze specifieke situaties in hoofdstuk 6 van dit Beleid.

3. Wat is optimale uitvoering?

'Optimale uitvoering' is de manier waarop wij waarborgen dat we alle noodzakelijke stappen nemen om het best mogelijke resultaat te bereiken bij de uitvoering van klantorders, rekening houdend met de volgende factoren:

- **Prijs:** dit is de resulterende prijs van het financiële instrument verminderd met onze vergoedingen voor de uitvoering. De prijs is meestal de belangrijkste factor wanneer we overwegen hoe we het best mogelijke resultaat kunnen bereiken bij de uitvoering van klantorders.
- **Kosten:** dit heeft betrekking op de commissies, vergoedingen en overige kosten die in rekening worden gebracht voor het uitvoeren van uw order. Wanneer u met ons zaken doet op basis van een vaste commissie, hebben deze kosten slechts beperkte invloed op de manier waarop wij uw order uitvoeren. Wanneer u een commerciële regeling met ons

heeft waarin deze kosten van invloed zijn op de vergoeding die wij bij u in rekening brengen, maken we met u afspraken over de juiste manier om deze kosten te verwerken in onze uitvoeringsstrategie.

- **Snelheid:** wij interpreteren snelheid als de waarde waarmee wij uw order kunnen uitvoeren. Indien uw instructies expliciet of impliciet een snelheid voor de orderverwerking specificeren, volgen we deze instructies, tenzij wij een onmiddellijk en substantieel conflict met de prijs constateren. Indien uw instructies geen snelheid specificeren, voeren we de order uit met een snelheid die naar onze mening de juiste balans treft tussen het creëren van een marktimpact en het tijdig uitvoeren van de order om het uitvoeringsrisico te beperken.
- **Waarschijnlijkheid van uitvoering:** wij interpreteren dit als de waarschijnlijkheid waarmee we in staat zijn uw order (of althans een substantieel deel hiervan) uit te voeren. Deze factor wordt belangrijker in situaties waarin de toegang tot liquiditeit in het desbetreffende instrument op een of andere manier beperkt is.
- **Waarschijnlijkheid van afwikkeling:** we verwachten dat de transacties die we voor u uitvoeren, tijdig worden afgewikkeld. In het algemeen is op aandelenmarkten de waarschijnlijkheid van afwikkeling geen significante factor. Echter, onder specifieke omstandigheden beschouwen wij de waarschijnlijkheid van afwikkeling als een belangrijkere factor dan de prijs.
- **Omvang van de klantorder:** omvang refereert naar de omvang van de order in verhouding tot de gemiddelde omzet in een specifiek financieel instrument. De omvang van de klantorder kan een belangrijke factor zijn als de order groter is dan de gemiddelde dagelijkse omzet in een bepaald financieel instrument, bijvoorbeeld indien sprake is van bloktransacties. Grootschalige transacties kunnen een negatief effect hebben op de prijs van een financieel instrument, indien ze rechtstreeks en in één blok worden uitgevoerd op een plaats van uitvoering. Wanneer u een dergelijke order geeft, is het mogelijk dat wij de prijs en de snelheid niet als de belangrijkste factoren beschouwen. Bij het geven van een omvangrijke order kan u voornamste belang gelegen zijn in het opbouwen of afbouwen van een substantiële positie in een specifiek financieel instrument. Onder dergelijke omstandigheden kunnen wij de waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling als de belangrijkste uitvoeringsfactoren zien.
- **Aard van de klantorder:** soms brengt de aard van de order voorwaarden of beperkingen met zich mee bij de uitvoering

¹ In het kader van dit Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking wordt met de naam ING Wholesale Banking nadrukkelijk ook Financial Markets van ING Wholesale Banking bedoeld. ING Wholesale Banking is een handelsnaam van ING Bank N.V. en haar kantoren en dochtermaatschappijen.

van de order. Als u bijvoorbeeld een limietorder indient dan kunnen wij geconfronteerd worden met beperkingen bij het uitvoeren van uw order. In sommige gevallen accepteren plaatsen van uitvoering geen limietorders. In een dergelijk geval nemen wij alle overige uitvoeringsfactoren in aanmerking om voor u het best mogelijke resultaat te behalen op de plaatsen van uitvoering die bereid zijn de limietorder te verwerken.

- Alle overige relevante factoren voor de orderverwerking.

4. Hoe bepalen we het relatieve gewicht van de uitvoeringsfactoren en hoe selecteren we de plaats van uitvoering?

Bij het uitvoeren van orders namens onze klanten gaan we uit van optimale uitvoering op basis van de bovengenoemde factoren, onze commerciële ervaring en ons beste oordeel in het licht van de beschikbare marktinformatie en de liquiditeit van het financiële instrument op het desbetreffende moment, waarbij wij ook rekening houden met de eigenschappen van:

- de klant, ongeacht of het een niet-professionele klant, een professionele klant of een in aanmerking komende tegenpartij betreft;
- de order en het financiële instrument;
- de plaatsen van uitvoering waarnaar de order kan worden doorgestuurd.

Bij een klant die volgens MiFID II wordt geclassificeerd als '**niet-professioneel**', zijn de prijs van het financiële instrument en de kosten van uitvoering bepalend voor optimale uitvoering (totale tegenprestatie). De overige hierboven genoemde factoren kunnen echter prioriteit krijgen indien ze het realiseren van het best mogelijke resultaat bevorderen in termen van de totale tegenprestatie.

Bij een klant die volgens MiFID II wordt geclassificeerd als '**professioneel**', zijn de prijs en de kosten doorgaans de belangrijkste uitvoeringsfactoren. Wij houden echter rekening met de overige factoren in de context van alle relevante omstandigheden, zoals de vraag of ruimte is voor een koersverbetering.

Los van eventuele wettelijke verplichtingen op dit gebied houden wij ons aan de hoogste standaarden van integriteit en redelijkheid bij de uitvoering van klantorders. Daarnaast nemen we altijd toereikende maatregelen om het best mogelijke resultaat te behalen bij het uitvoeren van orders voor onze professionele en niet-professionele klanten.

Op basis van de factoren voor optimale uitvoering en de bovengenoemde criteria selecteren we de meest geschikte plaats voor uitvoering van uw order. Waar er slechts één plaats van uitvoering is dan voeren wij uw order uit op deze plaats van uitvoering.

In Bijlage I van dit Beleid beschrijven we het relatieve belang van de uitvoeringsfactoren en de selectie van plaatsen van uitvoering voor de volgende soorten producten: aandelen, vastrentende beleggingen en derivaten. In Bijlage II van dit

Beleid vermelden we de door ons gebruikte plaatsen van uitvoering. Op uw verzoek verstrekken wij nadere gegevens over de in Bijlage 2 genoemde plaatsen van uitvoering.

5. Plaatsen van uitvoering

Wij voeren klantorders uit volgens een van de onderstaande methoden of een combinatie van deze methoden:

- **Rechtstreeks** op een gereguleerde markt (RM), een multilaterale handelsfaciliteit (MTF) of een georganiseerde handelsfaciliteit (OTF) waarvan we lid of deelnemer zijn. Zie www.ingwb.com/mifid voor een overzicht van onze actuele lidmaatschappen van RM's, MTF's en OTF's.
- **Indirect** op een RM, MTF of OTF, indien we geen rechtstreeks lid of deelnemer zijn van het desbetreffende handelsplatform. In dergelijke gevallen werken we samen met een of meer leden of deelnemers van het handelsplatform met wie we een overeenkomst hebben gesloten voor het verwerken van klantorders voor het desbetreffende platform.

Bij het selecteren van de plaats van uitvoering houden we rekening met de factoren en afwegingen die worden beschreven in dit Beleid en in Bijlage I van dit Beleid. Teneinde optimale uitvoering voor onze klanten te realiseren, structureren we onze vergoedingen en commissies niet zodanig dat deze een onbillijk onderscheid maken tussen de plaatsen van uitvoering.

Indien we klantorders uitvoeren buiten het kader van de regels van een RM, MTF of OTF, wordt dit 'handel buiten de beurs' genoemd. Bij handel buiten de beurs hanteren we een van de volgende methoden om uw order uit te voeren:

- buiten een RM, MTF of OTF met geselecteerde, hoogwaardige tegenpartijen die tegen het eigen boek handelen of optreden als een beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling ('systematic internaliser', SI);
- buiten een RM, MTF of OTF door een klantorder te matchen met een overeenkomende order van een andere klant, voor zover dit wettelijk is toegestaan;
- tegen ons eigen boek (SI);
- tegen het boek van een andere makelaar of beleggingsonderneming; of
- via onderhandse handel ('over the counter', OTC), waarbij de makelaar speciale regelingen treft met een handelsfaciliteit voor de uitvoering van uw order.

Zonder uw expliciete voorafgaande toestemming is het ons niet toegestaan om klantorders buiten de beurs uit te voeren. Voor dit doel dient u de toestemmingsverklaring voor handel buiten de beurs in te vullen, welke beschikbaar is op www.ingwb.com/mifid.

Houdt er rekening mee dat u tegenpartijrisico loopt wanneer u buiten de beurs met ons handelt. Dit risico houdt in dat de tegenpartij (wij of een andere externe partij) in het geval van insolventie mogelijk niet aan zijn contractuele verplichtingen jegens u kan voldoen. Bij het handelen op de beurs is het tegenpartijrisico beperkt. In dergelijke gevallen

is uw tegenpartij een centrale tegenpartij (CTP). CTP's zijn onderhevig aan financieel toezicht en diverse regels voor risicobeheersing, zoals hoge kapitaalbuffers en voorschriften voor zekerheidstelling, welke maatregelen uw bescherming tegen het tegenpartijrisico verhogen.

6. Specifieke situaties

In sommige gevallen passen we het beginsel van optimale uitvoering op een specifieke manier toe, waarbij de volgende specifieke situaties kunnen worden onderscheiden:

a. Request for quote

Wanneer wij op verzoek een quote afgeven of over een prijs onderhandelen met een niet-professionele of professionele klant (het zogenaamde handelen op basis van een request for quote (RFQ)), beoordelen wij van geval tot geval of de klantorder daadwerkelijk namens de klant wordt uitgevoerd. Dit hangt er in het algemeen van af of de klant rechtmatig op ons vertrouwt bij de bescherming van zijn of haar belangen met betrekking tot de prijs en andere aspecten van de transactie die beïnvloed kunnen worden door de keuzes die wij maken tijdens de uitvoering van uw order.

Om te beoordelen of dit Beleid van toepassing is in het kader van een RFQ, houden wij rekening met de onderstaande vier cumulatieve factoren:

- wie heeft de transactie geïnitieerd – indien wij u benaderen en voorstellen dat u een transactie aangaat, is het waarschijnlijker dat u op ons vertrouwt. Indien de transactie door u wordt geïnitieerd, is het minder waarschijnlijk dat de u op ons vertrouwt;
- het bestaan van een marktgebruik voor marktspelers om zich 'te oriënteren op de markt' – indien marktgebruiken voorschrijven dat u verantwoordelijkheid neemt voor de prijs en andere aspecten van de transactie en dat het gebruikelijk is dat u andere RFQs opvraagt bij andere partijen, dan is het minder waarschijnlijk dat u op ons vertrouwt;
- de mate van prijstransparantie op de markt voor ons en voor de klant – indien wij toegang hebben tot prijzen op de markt waarin we actief zijn terwijl u hiertoe geen toegang heeft, is het waarschijnlijker dat u op ons vertrouwt, terwijl indien u gelijkwaardige toegang tot prijsinformatie heeft, het minder waarschijnlijk is dat u op ons vertrouwt; en
- is er een overeenkomst of andere informatie uitgewisseld tussen ING en u waarin wij hebben afgesproken of, en zo ja op welke manier, ING optimale uitvoering zal toepassen.

Wanneer wij na afweging van bovengenoemde factoren concluderen dat u niet rechtmatig op ons vertrouwt om optimale uitvoering toe te passen bij de uitvoering van uw order, dan achten wij het beginsel van optimale uitvoering niet van toepassing.

b. Specifieke instructies en directe markttoegang

Indien u ons specifieke instructies geeft met betrekking tot een order of een bepaald aspect van een order, zoals het specificeren van kenmerken van een maatwerkproduct,

voeren we de order zo veel als redelijkerwijs mogelijk is uit in overeenstemming met deze instructies. Wij waarschuwen u dat dergelijke specifieke instructies ons, voor wat betreft de elementen waarop de instructies van toepassing zijn, mogelijk hinderen bij het zetten van de stappen die we hebben gedefinieerd om het best mogelijke resultaat te realiseren bij de uitvoering van uw orders.

Echter indien u ons een specifieke instructie geeft met betrekking tot een bepaald onderdeel of aspect van de order, ontslaat dit ons niet van de verplichting om te komen tot optimale uitvoering met betrekking tot de overige onderdelen en aspecten van de order. Als u bijvoorbeeld besluit een order uit te voeren via ons systeem voor directe markttoegang ('direct market access', DMA), dan selecteert u enkele of alle parameters van de transactie. In dergelijke gevallen worden wij geacht te hebben voldaan aan onze verplichting tot optimale uitvoering met betrekking tot de door u gespecificeerde parameters.

c. Transacties in maatwerk-OTC-derivaten

Een voorbeeld van een transactie in maatwerk-OTC-derivaten is wanneer we onze klant een OTC-derivaat leveren dat op maat is gemaakt voor de behoeften van deze klant onder specifieke omstandigheden en waarvoor geen vergelijkbaar alternatief bestaat. In relatie tot maatwerk-OTC-derivaten transacties is het, vanwege de unieke contractuele structuur die wij met u aangaan, niet altijd mogelijk om optimale uitvoering toe te passen door middel van het vergelijken van uitvoeringsfactoren die gelden voor andere orders of instrumenten.

Bij de uitvoering van transacties in maatwerk-OTC-derivaten wordt optimale uitvoering op een andere wijze gerealiseerd. In een dergelijk geval controleren we de redelijkheid van de voorgestelde prijs door marktgegevens te verzamelen die wij gebruiken bij de schatting van de prijs van het desbetreffende financiële instrument en, indien mogelijk, door soortgelijke producten te vergelijken.

We beschikken over procedures en passende waarderingssystemen om de redelijkheid van de prijzen op consistente wijze te controleren.

d. Transacties op één plaats van uitvoering

Als de order van de klant per definitie, aard of vanwege specifieke instructies betrekking heeft op één plaats van uitvoering, dan kan dit ertoe leiden dat de uitvoeringssnelheid de belangrijkste overweging bij de uitvoering wordt. In dergelijke gevallen zijn bijvoorbeeld vergelijkbare prijzen niet altijd beschikbaar als overweging om optimale uitvoering te realiseren.

e. Afwikkelen van een positie voor de klant

Als we uw positie moeten afwikkelen (bijvoorbeeld indien u in gebreke blijft bij een contractuele verplichting, zoals de Algemene voorwaarden van ING Wholesale Banking of een specifieke raamovereenkomst met ons), is de verplichting tot optimale uitvoering niet van toepassing.

f. Smart order routers

Een smart order router (SOR) is een geautomatiseerd proces waarbij algoritmen worden gebruikt om het doorsturen van orders naar plaatsen van uitvoering te optimaliseren. Een SOR bepaalt een of meer parameters van de order anders dan het bepalen van de plaats van uitvoering waar de order moet worden ingediend. Een SOR kan de order bijvoorbeeld onderverdelen in 'suborders' of het tijdstip van indiening voor de (sub)orders bepalen. Bovendien kan een SOR andere technologie bevatten die is geprogrammeerd om de methodiek toe te passen die in dit Beleid wordt beschreven. Dientengevolge wordt optimale uitvoering op een andere wijze gerealiseerd.

g. Effectenfinancieringstransacties

Effectenfinancieringstransacties ('securities finance transactions', SFT's) worden gebruikt als financieringsbron met de toezegging dat de lener of koper op een toekomstige datum equivalente effecten retourneert. Aangezien SFT's doorgaans bilateraal tussen de tegenpartijen worden overeengekomen voorafgaand aan de uitvoering, is de keuze van de plaats van uitvoering voor een SFT beperkter dan bij andere soorten transacties. Daardoor gebruiken wij bij toepassing van de criteria voor optimale uitvoering in geval van SFT's doorgaans niet dezelfde plaatsen van uitvoering als bij andere transacties.

Voor een overzicht van de plaatsen van uitvoering die we gebruiken voor SFT's verwijzen wij naar Bijlage II.

7. Algemene voorwaarden voor orderverwerking

a. Uitgangspunten

Op basis van MiFID II zijn we verplicht om klantorders onverwijld billijk en voortvarend uit te voeren in vergelijking met orders van andere klanten en onze eigen handelsbelangen. Derhalve zorgen we dat de orders die wij namens u uitvoeren, onverwijld en correct worden geregistreerd en toegewezen. Wanneer we vergelijkbare klantorders uitvoeren, vindt de uitvoering opeenvolgend en onverwijld plaats, tenzij:

- de kenmerken van de order of de heersende marktomstandigheden dit praktisch onmogelijk maken; of
- uw belangen iets anders vereisen.

Wanneer u wordt aangemerkt als een niet-professionele klant zijn wij verplicht u te informeren over materiële problemen die zich voordoen tijdens de correcte uitvoering van uw order. Indien wij verantwoordelijk zijn voor het toezien op of het regelen van de afwikkeling van een uitgevoerde order, nemen we alle redelijke maatregelen om te waarborgen dat de financiële instrumenten of fondsen overwijd en correct op uw rekening worden geboekt.

In aanvulling op het bovenstaande nemen wij alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van informatie in relatie tot uw aanhangige orders.

b. Aggregatie en toewijzing van de order

Wij zullen uw order of een transactie voor eigen rekening niet geaggregeerd met een andere klantorder uitvoeren, tenzij aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de aggregatie van orders en transacties heeft geen nadelige invloed op een of meer klanten van wie de orders worden geaggregeerd; en
- aan elke klant is meegedeeld dat de aggregatie mogelijk in het nadeel van de klant zou kunnen werken; en
- wij hanteren een beleid voor ordertoewijzing dat zorgt voor een billijke toewijzing van de geaggregeerde orders of transacties.

Het beleid voor ordertoewijzing zorgt voor een billijke toewijzing van geaggregeerde orders en transacties, onder andere hoe het volume en de prijs van orders bepalend zijn voor de toewijzingen en de behandeling van gedeeltelijke uitvoeringen. Wanneer wij een order aggregeren en de geaggregeerde order gedeeltelijk wordt uitgevoerd, wijzen we de desbetreffende transacties toe volgens de bepalingen in hoofdstuk 7 van dit Beleid.

c. Aggregatie en toewijzing van transacties voor eigen rekening

Wanneer wij transacties voor eigen rekening aggregeren, zullen we de bijbehorende transacties niet toewijzen op een manier die nadelig is voor uw orders. Als wij uw order hebben geaggregeerd met een transactie voor eigen rekening en de geaggregeerde order gedeeltelijk wordt uitgevoerd, zullen wij uw order eerder toewijzen dan de onze, tenzij we uw order niet onder dergelijke gunstige voorwaarden (of helemaal niet) hadden kunnen uitvoeren als geen sprake was geweest van aggregatie. Onder dergelijke omstandigheden kunnen wij de transactie voor eigen rekening in evenredigheid toewijzen met uw order.

d. Publicatie van uw niet-uitgevoerde limietorder in aandelen

Wij zijn verplicht tot het faciliteren van de eerst mogelijke uitvoering van limietorders voor aandelen die zijn toegelaten voor handel, die niet onmiddellijk worden uitgevoerd onder de heersende marktomstandigheden. In een dergelijk geval maken wij uw limietorder openbaar om te waarborgen dat de order zo snel mogelijk wordt uitgevoerd. Wij beschouwen een limietorder als openbaar toegankelijk wanneer we de order ter uitvoering hebben ingediend of wanneer een aanbieder van datarapporteringdiensten de order heeft gepubliceerd en deze gemakkelijk kan worden uitgevoerd zodra de marktomstandigheden dit toelaten. Echter, onze ervaring leert dat automatische publicatie van niet-uitgevoerde limietorders in aandelen niet altijd in uw belang is. Uitsluitend met uw voorafgaande toestemming zullen wij, van geval tot geval, afwegen of het in het belang van de klant is om niet-uitgevoerde orders in aandelen onmiddellijk te publiceren. Wanneer wij uw limietorder in aandelen uitvoeren geven wij prioriteit aan gereguleerde markten en MTF's, zoals beschreven in Bijlage II voor de uitvoering van limietorders in aandelen.

8. Doorgeven van orders

Als het gaat om het ontvangen en doorgeven van orders, handelen we in uw beste belang bij het plaatsen van orders bij of het doorgeven van orders aan externe makelaars

of handelaren ten behoeve van uitvoering van de orders, (welke makelaars of handelaren mogelijk buiten de Europese Economische Ruimte gevestigd zijn en welkewoel aan ING gelieerde entiteiten als externe makelaars kunnen zijn).

In een dergelijk geval bepalen we de uiteindelijke plaats van uitvoering zelf aan de hand van de bovenvermelde afwegingen en geven we de andere makelaar of handelaar dienovereenkomstige instructies of verzekeren we onszelf ervan dat de andere makelaar of handelaar over regelingen beschikt waarmee wij u en uw order een optimale uitvoering kunnen bieden.

9. Publicatie van de top vijf plaatsen van uitvoering of andere uitvoeringsentiteiten

Wanneer wij orders plaatsen bij of doorgeven aan externe makelaars of handelaren, publiceren we jaarlijks een rapport van de top vijf entiteiten (makelaars) naar wie het afgelopen jaar klantorders zijn doorgestuurd.

Ook publiceren wij een beoordeling van de uitvoeringskwaliteit bij alle entiteiten die zijn gebruikt voor het doorgeven van klantorders. Voor elke klasse van financiële instrumenten en voor elke relevante beleggingsdienst publiceren we afzonderlijke rapporten over optimale uitvoering, zodat u de uitvoeringskwaliteit van deze entiteiten zelf kunt beoordelen.

Bij de uitvoering van klantorders zijn we ook verplicht om rapporten over optimale uitvoering te publiceren. Ten aanzien van de uitvoering van klantorders publiceren we jaarlijks een rapport over de top vijf plaatsen van uitvoering als het gaat om handelsvolume en de kwaliteit van uitvoering die het afgelopen jaar is gerealiseerd. Er komen afzonderlijke rapporten voor elke klasse van financiële instrumenten, zodat u de verkregen uitvoeringskwaliteit zelf kunt beoordelen. Onze rapporten over optimale uitvoering zijn beschikbaar via www.ingwb.com/mifid.

10. Controle en evaluatie

Wij zien toe op naleving van dit Beleid en we evalueren de effectiviteit van het Beleid regelmatig. In het bijzonder bewaken wij de uitvoeringskwaliteit van de in dit Beleid genoemde entiteiten en indien nodig corrigeren wij eventuele tekortkomingen.

Wij evalueren dit Beleid minimaal één keer per jaar, of wanneer zich een materiële verandering voordoet die gevolgen heeft voor ons vermogen om voor u steeds het best mogelijke resultaat te verkrijgen.

Wij informeren onze klanten over materiële wijzigingen in dit Beleid door de gewijzigde versie te publiceren op www.ingwb.com/mifid. Indien u zaken met ons blijft doen nadat we een gewijzigde versie hebben gepubliceerd, wordt u geacht te hebben ingestemd met de wijzigingen in dit Beleid, tenzij u ons heeft laten weten dat u niet akkoord gaat met bepaalde wijzigingen in dit Beleid.

11. Provisies en (niet-)financiële voordelen

Wij ontvangen geen beloningen, kortingen of niet-financiële voordelen voor het doorsturen van klantorders naar een bepaald handelsplatform voor zover dit inbreuk zou maken op de voorschriften rond belangenconflicten of op het MiFID II-regime ten aanzien van provisie.

Wij ontvangen of verstrekken uitsluitend betalingen van of aan derden wanneer deze voldoen aan de MiFID II-regels inzake provisie en we zullen deze aan onze klanten bekendmaken indien dit verplicht is. Voor meer informatie over provisie verwijzen wij naar ons provisie beleid, dat beschikbaar is via www.ingwb.com/mifid.

Bijlage I

Overzicht van financiële instrumenten, plaatsen van uitvoering en relevante uitvoeringsfactoren

Vastrentende producten

(Cash bonds, gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties, op de beurs verhandelde derivaten (futures en opties), OTC-derivaten)

Beoordeling van relevante factoren door ING Wholesale Banking:

- i. **Prijs:** Voor vastrentende producten is de markt voornamelijk onderhands (over-the-counter, OTC). Dit betekent dat de prijzen efficiënt worden bepaald door market makers die transacties afhandelen op basis van een RFQ (Request for Quote). Indien er tevens handel plaatsvindt via een beurs of MTF, zal ING Wholesale Banking (voor zover relevant en passend) rekening houden met liquiditeit als een prevalerende factor bij het bepalen van de optimale uitvoering. Transacties worden in de meeste gevallen door ING Wholesale Banking geboekt tegen ons eigen boek.
- ii. **Kosten/waarschijnlijkheid:** De uitvoering vindt plaats op basis van een inspanningsverplichting, aangepast aan de vereisten van de klant. Indien de marktliquiditeit leidt tot een lagere waarschijnlijkheid van uitvoering of tot hogere kosten, wordt dit bij de acceptatie van de RFQ uitgelegd aan de klant. De uitvoeringsvergoedingen worden verwerkt in de uiteindelijke prijs voor de klant, tenzij hierover anders is gecommuniceerd met de klant.
- iii. **Snelheid/omvang:** Onder normale marktomstandigheden worden orders onmiddellijk na ontvangst uitgevoerd. Orders van elke omvang worden geaccepteerd, maar mogelijk worden er beperkingen opgelegd door de emittent of door landelijke wet- en regelgeving.

Geselecteerde plaats van uitvoering: ING Wholesale Banking handelt tegen het eigen boek.

Valuta's en grondstoffen

(OTC-derivaten, op de beurs verhandelde derivaten (futures en opties) en gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties)

Beoordeling van relevante factoren door ING Wholesale Banking:

- i. **Prijs:** Voor valuta- en grondstoffenproducten is de markt voornamelijk onderhands (over-the-counter, OTC). Dit betekent dat de prijzen efficiënt worden bepaald door market makers die transacties afhandelen op basis van een RFQ (request for quote).

Indien er tevens handel plaatsvindt via een beurs of MTF, zal ING Wholesale Banking (voor zover relevant en passend) rekening houden met liquiditeit als een prevalerende factor bij het bepalen van de optimale uitvoering. Transacties worden in de meeste gevallen door ING Wholesale Banking geboekt tegen ons eigen boek.

- ii. **Kosten/waarschijnlijkheid:** De uitvoering vindt plaats op basis van een inspanningsverplichting, aangepast aan de vereisten van de klant. Indien de marktliquiditeit leidt tot een lagere waarschijnlijkheid van uitvoering of tot hogere kosten, wordt dit bij de acceptatie van de RFQ uitgelegd aan de klant. De uitvoeringsvergoedingen worden verwerkt in de uiteindelijke prijs voor de klant, tenzij hierover anders is gecommuniceerd met de klant.
- iii. **Snelheid/omvang:** Onder normale marktomstandigheden worden orders onmiddellijk na ontvangst uitgevoerd. Orders van elke omvang worden geaccepteerd, maar mogelijk worden er beperkingen opgelegd door de emittent of door landelijke wet- en regelgeving.

Geselecteerde plaats van uitvoering: ING Wholesale Banking handelt tegen het eigen boek.

Aandelen

(Aandelen, gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties, op de beurs verhandelde derivaten (futures en opties) en OTC-derivaten)

Beoordeling van relevante factoren door ING Wholesale Banking:

- i. **Prijs:** Voor aandelenproducten vindt de markt voornamelijk op de beurs plaats. Dit betekent dat de prijzen efficiënt worden vastgesteld door de market makers van de beurzen waarmee ING klantorders uitvoert.
- ii. **Kosten/waarschijnlijkheid:** Teneinde de best mogelijke uitvoering te verwezenlijken, zal ING Wholesale Banking (voor zover relevant en passend) rekening houden met liquiditeit als een prevalerende factor bij het bepalen van de optimale uitvoering voor beursgenoteerde effecten. In algemene termen is de thuismarkt (waar het desbetreffende aandeel een hoofdnoting heeft) de markt met de meeste liquiditeit, hoewel de liquiditeit onder bepaalde omstandigheden op een alternatieve markt beter kan zijn. In de meeste gevallen vindt de uitvoering volledig geautomatiseerd plaats, tot een normale marktomvang. Voor 'care orders' hanteren we uitvoering op basis van een inspanningsverplichting. Indien wij niet de beurs suggereren of indien de uitvoeringskosten te hoog zijn en/of indien de order op een andere markt kan worden uitgevoerd, bieden we mogelijk niet de meest liquide markt aan. In het algemeen kiezen we echter voor de thuismarkt als de beste markt voor uitvoering, of bieden we minimaal de op één na meest liquide markt aan.
- iii. **Snelheid/omvang:** Onder normale omstandigheden, onverwijld uitvoering. Bij omvangrijke orders afhankelijk van liquiditeit en wensen van klant. Koop-, verkoop-, limiet- en stoporders worden uitgevoerd per order.

Geselecteerde plaats van uitvoering: Gereguleerde markt of een market maker, welke mogelijk een entiteit uit ING Groep kan zijn.

Bijlage II

Plaatsen van uitvoering en makelaars die door ING Wholesale Banking worden gebruikt, zoals beschreven in hoofdstuk 3 en 4 van het Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking²

Dit overzicht van plaatsen van uitvoering is geen volledige lijst, maar bevat de plaatsen van uitvoering waar ING Wholesale Banking vaak gebruik van maakt. Deze lijst wordt herzien en bijgewerkt volgens het Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking. ING Wholesale Banking behoudt zich het recht voor om gebruik te maken van een andere plaats van uitvoering dan die welke hier genoemd zijn, indien dit passend wordt geacht in overeenstemming met het Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking. Indien ING Wholesale Banking optreedt als plaats van uitvoering, maken we gebruik van alle redelijkerwijs beschikbare informatiebronnen om te zorgen dat we het best mogelijke resultaat voor de order kunnen realiseren.

* ING Wholesale Banking is een geregistreerd lid van deze plaats van uitvoering

Vastrentende producten

Cash bonds

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Euronext Brussels Stock Exchange*
Prague Stock Exchange
Euronext Paris Stock Exchange*
Budapest Stock Exchange*
Euronext Amsterdam Stock Exchange*
Warsaw Stock Exchange*
London Stock Exchange MTS Milan
Bloomberg MTF

Gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Effectenbeurs Euronext Brussels*
Effectenbeurs Euronext Paris*
Effectenbeurs Euronext Amsterdam*

Op de beurs verhandelde derivaten (futures en opties)

Euronext.liffe
Eurex*

OTC-derivaten

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Valuta's en grondstoffen

OTC-derivaten

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Op de beurs verhandelde derivaten (futures en opties)

Euronext.liffe
Eurex*
ICE Europe
LME

Gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Effectenbeurs Euronext Brussels*
Effectenbeurs Euronext Paris*
Effectenbeurs Euronext Amsterdam*
Börse Stuttgart & Börse Frankfurt
EuroTLX & SeDeX (Borsa Italiana)
NASDAQ
OMX & NDX (Zweden)

Aandelen

Cash equities

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Athens Stock Exchange
Australia Securities Exchange
Budapest Stock Exchange*
Bursa Malaysia Securities

² In het kader van dit Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking van ING Wholesale Banking wordt met de naam ING Wholesale Banking nadrukkelijk ook Financial Markets van ING Wholesale Banking bedoeld. ING Wholesale Banking is een handelsnaam van ING Bank N.V. en haar kantoren en dochtermaatschappijen. In Europa betreft dit onder meer: ING Bank N.V., ING België N.V., ING Bank Luxembourg SA, ING Bank Śląski S.A., maar mogelijk ook andere entiteiten voor specifieke landen of producten. Op het moment dat een transactie met ING Wholesale Banking wordt geëffectueerd, wordt de klant geïnformeerd over de betrokken rechtspersoon.

Copenhagen Stock Exchange
Euronext Amsterdam Stock Exchange*
Euronext Brussels Stock Exchange*
Euronext Paris Stock Exchange*
Euronext Lisbon Stock Exchange
Germany Exchange XETRA*
Helsinki Stock Exchange
Hong Kong Stock Exchange
Indonesia Stock Exchange
Irish Exchange XETRA
Istanbul Stock Exchange
Johannesburg Stock Exchange
Korea Stock Exchange
London Stock Exchange*
Luxembourg Stock Exchange
Milan Stock Exchange
New Zealand Stock Exchange
NYSE (Equities)/ NASDAQ
Oslo Stock Exchange
Philippine Stock Exchange
Prague Stock Exchange*
Russian Trading System RTS/Moscow MICEX
Singapore Stock Exchange
Sistema De Interconexion Bursatil Espanol
Stockholm Stock Exchange
Swiss Exchange/SWX Europe
Taiwan Stock Exchange
Tel Aviv Stock Exchange
The Stock Exchange of Thailand
Tokyo Stock Exchange
Toronto Stock Exchange
Vienna Stock Exchange
Warsaw Stock Exchange*

Gesecuritiseerde producten/gestructureerde obligaties

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.

Effectenbeurs Euronext Brussels*
Effectenbeurs Euronext Paris*
Effectenbeurs Euronext Amsterdam*
Börse Stuttgart & Börse Frankfurt
EuroTLX & SeDeX (Borsa Italiana)
NASDAQ
OMX & NDX (Zweden)

Dark Pools

BATS
Crossfinder
Chi-X Delta
Euronext SmartPool
Instinet BlockMatch
ITG
JP Morgan Chase & Co
Nordic@Mid
Turquoise Mid Point Cross
Turquoise Block Discovery

Interdealer brokers (IDB's)

De grootste IDB's waarvan ING Wholesale Banking gebruik kan maken voor de uitvoering van klantorders zijn:

BGC Partners
GFI Group Inc.
ICAP plc
Tradition (UK) Ltd
Tullett Prebon Ltd

OTC-derivaten

We kunnen klantorders uitvoeren tegen ons eigen boek.